1611

DEO OPTIMO MAXIMO UNI ET TRINO, VIRGINI DEIPARÆ,

ET SANCTO LUCÆ, ORTHODOXORUM MEDICORUM PATRONO.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS MANE DISCUTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORUM, DIE JOVIS VIII. APRILIS MDCCXVII.

M. JOANNE DAVAL, Doctore Medico, Præside.

An Testes ad Mentis fecunditatem multùm conferunt?

Nè dicatur immundum, quod creavit Altissimus. Omnia munda mundis. Procul hinc obscœnitas.

P.U.P. BIBLIOTHÈQUE

HUMANA mens divinâ fecundatur. Hujus fetus, cogitationes: quæ variæ. Aliæ citra corporis commercium fiunt: aliæ ejus ministerio. Illæ circa Deum, ipsamque mentem: hæ circa sensuum objecta versantur. Ex multis, per vices gignuntur. Ex quibusdam, omnes in mente sunt ab ejus creationis exordio: non tamen instar ovorum in ovario. Molem non habent. Locum non occupant. Nonnullis verò videntur mentis modificationes; sed secùs ac animalium fetus: qui è portiunculis corporis parentum modificatis constant; ne igitur quid simile in cogitationibus putes. Apage eorum sententiam, quæ illas in certâ tenuis materiæ modificatione constituit. Materia, vel tenuissima, quâvis ratione modificata dimensione non caret. Extensio, ejus essentia: sine qua nec esse, nec concipi potest: at in cogitatione nil extensum. Mens tamen & ipsius cogitationes à materiâ in multis pendent. Hæc Dei nobilis imago in primis parentibus eleganti fecunditate ante fatale delictum donabatur. Ab hac transgressione aut ferè sterilis est; aut sæpè cum labore parturit; frequenterque luit sui corporis vitia. In cerebro sedet. Qua ejus in parte? non in posteriore, quæ solis vitæ functionibus inservit, sed in anteriore, hujusque medullari substantiâ. In hac è sapientiorum sensu diversi insunt characteres, quos vocant ideas corporeas suscitandis incorporeis inservientes; & quos internas litteras in hanc operam exaratas, ac singularem viventemque librum efficientes non minùs bene nuncupabis. Nil in eo nisi à divino Typographo scriptum, sive proximè, sive spirituum objectis modificatorum interventu. Qui illos characteres à supremo Artifice proximè impressos repetunt: censent Adamum in primâ origine horum penè infinitorum, bellèque apertorum auxilio rerum omnium scientiâ præditum, orbemque universum in ejus cerebro pictum fuisse. Adeò ut hoc mentis domicilium mundi compendium dici potuisset. Post verò primum delictum ejusce modi typis non parùm depressis Adamum cum ipsius posteritate summæ rerum ignorationi esse traditum non sine veri specie stabiliunt. Inde ad rerum notitiam labor. Inde & actionis objectorum, & voluntatis de ipsis cogitandi, pluries repetitarum necessitas. Illi characteres non æquales in omnibus. In aliis strictiores sunt; in aliis patentiores. In amplo cerebro ritè conformato ampliores, in exiguo arctiores esse debent: ut uberrima foramina arte facta, in majori papyro magis aperta, in minori maximè compressa, angustissima. Multi spiritus insignes cerebri typos, pauci, exiles subeunt. Ab illis claræ, ab his obscuræ notiones. Non mirùm, si cerebrum in fato functis præstantis ingenii viris amplissimum observetur: angustum in fatuis. Si mali ominis sit acuminatum caput. Si aves, pisces, mures, mulraque alia animalia; quibus vulgò phantasia, principesque functiones denegantur; medullari callosâque substantiâ aut careant, aut hujus moles in ipsis sit tenuis admodùm, sæpèque vix conspicua. Verùm ejus in homine characteres, quamvis benè dispositi, parùm utiles ad mentis operationes, illiusque fecunditatem. Nisi copiosis spiritibus gaudeant.

CEREBRUM sine spiritibus verè sese habet instar machinæ, vel hydraulicæ sine aquâ, vel pneumaticæ sine aëre. Sine his inutilis prorsùs utriusque concinna coagmentatio. Si verò aqua & aër non deficiant, quid jucundius? quid admiratione dignius? videas aquam è propriâ, quam lustravit, machinâ egredientem: & mirare artificiosos ejus vel saltus, vel decursus, & omnigenas determinationes, ac modificationes innumeras à variis mutuatas fuæ machinæ typis, quos solers inculpsit Artifex. Attendas quoque ad aërem pneumatico instrumento variè modificatum. Quibus indè sonorum gratiis, quâ harmoniâ non delectaberis? quanta insuper utilitas ex illis machinis proprio, sibique convenienti liquido refertis expectanda! varii generis molertinæ, variaque hausrra, ad vitæ tùm commoditates, tùm conservationem adeò necessaria, id tibi comprobent. Ex his intelligas solam cerebri dispositionem, mirandam licet, suscitandis animi, ut corporis, actionibus, cogitationibus, fecunditati non sufficere. Quos Dei digitus in mentis operationum gratiam characteres impressit. Hi sine spiritibus dubio procul inutiles. Horum numerus, amplitudo, diversæque figuræ copiosos requirunt. Ut mens ipsorum interventu suos fetus edat. Cerebrum equidem divinâ elaboratum arte elegans est mentis domicilium: sed quid Palatium pulchrioribus licet sculpturæ pictuæque ornamentis decoratum sine lumine? quid terra in mediis tenebris, floribus, innumerisque aliis rebus divinitùs pictis ornata? quid cœlum ipsum, orbis decus, præcipua Numinis sedes; si stupendo prodigio fieret omnium astrorum eclipsis? quid ergò microcosmi cœlum absque spiritibus, lumini adeò analogis? ejus tunc cœlestis incola veluti cœca, iners, ferèque sterilis jacet. Sed iis lucentibus, quàm fœcunda! uberrimorum spirituum necessitatem ad copiosos frequentesque mentis partus contrariorum legibus iterum nosces. Dicet tibi experientia, eos esse hebetes, & indecorâ sterilitate affectos; quibus crassior & vapescens sanguis, à quo paucissimi evanidique spiritus. Sic nec in infantibus, nec in senibus mens plerumque viget. Sic obstructis spirituum in cerebrum viis, glandulis præsertim corticalibus, solers priùs & sagax ingenium paucas etiam ac imbecillas cogitationes (raram mancamque prolem) progignit. Quantùm videlicet illud mutatum in soporosis, variisque aliis affectibus vides! immò post ipsos sæpè ejus imaginatio, communium rerum memoria, & pleræque perceptiones languent, depravantur, nec-non interdùm abolentur. Ad mentis igitur fecunditatem spirituum ubertas cum rectâ cerebri dispositione requiratur.

NE tamen censeas spiritus esse mentis fecunditatis authores. Effectus quilibet suæ causæ naturam sequitur. Incorporea à corporeis non procedunt. Ens creatum è nihilo aliquid efficere nusquam potest. In spiritibus, ut porè corporeis, nihil inest incorporeum. Nullæ ideò incorporeæ actiones, nulli mentis fetus ex illis tanquàm ex efficiente causâ manare possunt: ut ex mente nulli spiritum, vel aliorum corporum motus, eorumque nulla genesis, propter similia rationum momenta. Hinc non temerè proferes, eos à vero prorsùs deflectere; qui ab animâ, ut à causâ, corporis functiones repetunt. Porrò anima, cui noscere datum est, corporis mechanicen, ipsosque spiritus, aliosve liquores ad illas efficiendas necessarios, seque tunc agere, adverteret. Quid magis experientiæ contrarium? plura dicam: ipsâ volente, omnes corporis operationes optimè peragerentur: nolente cessarent. Vita & mors sub ejus tenerentur imperio. Quot homines in prosperitate, sanitatis & vitæ amantissimi, cupitam immortalitatem sibi largirentur: si per Deum liceret? quot è contrà in fortunæ reflatu suas miserias setho finirent. Pauci haud dubiè hac prædicatâ opinione obcœcantur. Sed multi dicent ipsâ experientiâ teste, animam saltem esse certorum motuum causam: & vice versâ certos corporis motus quarumdam animæ actionum ac cogitationum effectores. Sed quàm falluntur, pro causâ occasionem sumentes! dent manus superiùs allatis argumentis: & aliam, eamque genuinam ac efficientem, illorum effectuum causam inquirant. Nullam præter Deum, rerum omnium parentem, invenient. Hæc meritò fuit enti creato negata potestas. Illud ex se nihil habet: & strictè loquendo nulli ex eo effectus, etiam ipsius naturæ similes, tanquàm è verâ causâ prodeunt. Ex his & supra dictis liquet; quàm solidè divinum decretum stabilitum sit: & quanto jure augustum animi & corporis vinculum censeri debeat. Sic supremi Conditoris voluntate spiritus, non ut causa efficiens, sed ut occasio, cogitationes in mente suscitant. Si copiosi: quot sunt illæ! quàm fecunda mens! quanta inde eorum, à quibus potens spirituum genesis, necessitas! ad illam plures certè partes, sed ex his testes maximè conferunt.

NULLA ferè corporis pars, quæ procreandis spiritibus non inserviat. Ventriculus fermento suo à salivâ forsan non discrepante, fuarumque fibrarum motu, eos ex alimentorum gremio, in quo à naturâ deliteścunt, primò evolvit. Horum enim genesis, simplex est ipsorum ex aliis particulis solutio. Huic quoque pulmones non mediocriter favent. Sanguis in horum venâ (secùs ac in arteriâ) tenuis, & floribus admixti aëris auxilio, ut alterno repetitoque eorum motu, spirituum generationis validissimum est indicium. Cor suis solidissimis, & maximè oscillantibus fibris, nec-non arteriæ omnes iisdem motibus, suisque passim labyrintheis anfractibus, ut chymicorum serpentinum in eliciendo defecandoque spiritu vini, idem opus moliuntur. Lien ipse, à multis licet despectus, spirituum procreationem juvat acido fermento suis vesiculis contento, & fortassis vividiore facto vividissimi liquoris è nervo in iis dispersò stillantis admixtione. Partes profectò innumeræ edendis spiritibus dicatæ sunt. Sed ex his præter cerebrum, cui multùm tribuitur, nulla testiculis potentior. Hujus rei firmissimum argumentum, seminalis aura à spiritibus non discrepans; in amore oculorum splendor, pulsus micans, exquisiti sensus, rubor & fulgor faciei, lætitia, miraque cogitandi & loquendi facilitas. Hæc & similia (quæ uberrimorum spirituum effectus) deficientibus testiculis non contingunt. Ab illis igitur spiritus magnâ ex parte gignuntur. Nec solâ rei venereæ cogitatione recensita phœnomena citrà testium præsentiam producì solent. Istarum partium dispositio ad eliciendos spiritus apprimè conducens tibi non incassum innotescet. Illæ microscopii auxilio oculis exhibent congeriem infinitorum penè villorum, qui in muribus, aliisque nonnullis animalibus sine vitro optico manifestè cernuntur; & qui ita robusti sunt; ut à se invicem facilè separari, iterumque in glomeres convolvi possint. Seminales particulæ per innumeras hasce convolutiones permeare nequeunt sine repetitâ collisione; quâ earum multæ è crassioribus copiosiùs extricantur, jam præparantium, vicinarumque, arteriarum ictibus non parùm evectæ. Subindè è testiculis in epididymidum plexibus simili collisione rursùs acuuntur, mox in seminales vesiculas, & ex his in proximas venulas ubertim, licet partim, transituræ; necnon è sanguine similes expedituræ particulas, ut vividi liquores arte chymicâ proliciti, qui superstiti materiæ pluries affunduntur, ad similium particularum solutionem evectionemque juvandam. Subtiles illi seminis spiritus in corpus reflui mentis fecunditatis ministri sunt: cùm per circuitûs vias ad cerebrum transiati ipsum copiosè profundèque subeunt, cinereo ac glanduloso cortice ex aliis particulis priùs secreti. Huic operæ multùm inservit concluso nobilissimi ejusce visceris sinubus sanguis. Qui instar balnei Mariæ vicinos purpurei laticis rivulos (prægnantes spirituum matrices partui proximas) rarefacit; & cerebri glandulas, tubulosque blandè referat, faciliori ac uberiori spirituum secretioni locum daturus. Hic tamen sanguis, quàm infensus, si aut uberior, aut crassior! quàm fæpè tunc est soporis fatalisque apoplexiæ pertimescendus effector! ut porè potentior actione fibrarum, quæ ab uno latere sinuum in alterum transversim latæ sanguinem in salubri statu minùs obsistentem suâ contractione solent in hiantes venulas pellere. Multa in sano cerebro, ut dura meninx insignibus suis oscillationibus, & carotides arteriæ suis innumeris anfractibus, ad edendos secernendosque spiritus maximè conferunt. Sed horum vires sine testiculorum auxilio plurimùm infirmantur. In istis procreationis partibus vividum inest fermentum, quo cæteræ partim, multùm tamen, vigent: quoniam ab illo, ut ab ipsorum testium dispositione validissima spirituum genesis. Rides de fermento. Hoc cum multis explodis; sed perperàm explodis. Microcosmus eadem ac macrocosmus, cujus est compendium, complecti debet. In illo haud dubiè multa sunt fermenta, multa scilicet mole minimâ, quibus maxima potestas. Scintilla flammam immò incendia suscitat. Opii granum unicum sudores movet. Immanes dolores sæpè compescit. Pauca thuris, aliorumque odoratorum grana (in ignem præsertim injecta) multa spatia replent; multorum odoratum percellunt. Hisque benè olentibus eorum mens & vires recreantur: è contrà in hystericis, sæpè enormes convulsivique motus, nec-non interdùm horrida quies, & quasi mortis imago, veræ convulsionis soboles, inducuntur. Sed illas brevi levissimus fœtidarum rerum fumus suscitat. Quanta in minimis potentia! efficaciores humani corporis particulæ sub parvâ etiam mole vires supradictis megalocosmi productis non impares nancisceuntur. Maximè si ex aliis inertioribus secretæ sibi invicem contiguæ fiant; earumque vis unita fortior evadat. Quid non possunt aliquot seminis guttæ in utroque sexu æstuantes! quot & quanti earum effectus in corporis generatione? quanta tùm in fœminis mutatio! quid quoque non potest supra recensitus lienis succus? præter spiritus aliasque tenues particulas, egregiè bilem ex implicantibus sanguinis partibus expedit, jecoris glandulis facilè trajiciendam. Id tibi constabit si sanguinem venæ portæ è liene proximè & maximâ ex parte redeuntem gustaveris: ejus enim saporem tunc percipies amarum, (certum extricatæ bilis signum) qui sapor in aliis venis alius tibi videbitur, etiam in venâ splenicâ: quod ex eâ priùs effluxerit sanguis; quàm ex ipsius crassioribus partibus bilis fuerit expedita: quamvis lienis fermentum in hujus venâ agere jam cæperit. Ejusce fermenti, & forsan aliorum aliundè manantium præsertim in Hircis & Castoribus, variisque aliis animantibus, tantisper attendas: & maxima eorum energia, fermentique vis tibi demonstrabitur, quoridiano insuper usu comprobata. Quem enim latet pauca grana Castorei (mortuæ licet bestiæ) mulieres hystericas ferè exanimes ad vitam subitò veluti revocare. Semen, iterum dicam, tollat omne de fermentis dubium. Ecorruptâ ejus vel minimâ portione, præsertim in mulieribus, quàm horrenda emergunt symptomata! quot strages! si verò illud omni ex parte integrum: quis indè vigor! quæ saniras! quid meliùs aut diversis aut diversè mixtis: qui certè non evanidi, sed variis viribus pollentes; à quibus varii effervescentiæ fermentationisque effectus repetendi. Hos inter non ultimum locum occupat copiosa spirituum genesis actuoso testium fermento facta, & futura potens mentis fœcunditatis occasio.

TESTICULORUM vim ad spirituum procreationem, mentisque ideò fœcunditatem, Eunuchi pristinæ suæ integritatis memores nimis agnoscunt. Istis dùm fruebantur partibus; quantus ipsis erat mentis corporisque vigor! nunc mœsti, timidi, ad quævis operationes pigri, variisque lacessiti ægritudinibus testium potestatem prædicant. Forsan hæc deficientium in Eunuchis spirituum signa tibi dubitanti non sufficiunt. Plurima, quæ simul juncta clarioribus haud sunt demonstrationibus imparia, inferiùs videas, expendas. Tuum mereantur assensum extincti in illis concupiscentiæ ignes, vox degener, imbellis, barba non amplius luxurians, immò ferè deficiens, languidus pulsus, tumidumque corpus, & maxima in somnum propensio non ab effervescente sanguine, sed ab hujus crassitie & segnitie (inopiæ spirituum effectu) repetenda. Quæ in hisce mutilatis mutatio! ipsos nec superbia inflat; nec inflammat ira; nec vindicta movet; nec delectat ambitio; nec voluptas abripit. Hæc omnia maximam spirituum paupertatem plerumque evidenter arguunt; aut saltem interdùm innuunt eos esse sub crassiorum particularum pondere ita depressos; ut certo sensu inopes etiam dici possint, & deficientium instar ad mentis fecunditatem nullatenùs idonei. Si tanta in Eunuchis spirituum inopia! quanta illorum ubertas in iis, quibus testes servati sunt! id contrariorum lex utique demonstrat. Illis orbati sapienter sanè nunc, ut olim, excluduntur à sacerdotio, in quo mentis robur (perpetuus abundantium spirituum comes) tùm ad explananda, cùm ad tuenda supremi Numinis oracula requiritur. Graviter delinquunt, qui curandarum herniarum gratiâ, aliisve de causis gemina hæc generationis organa præposterè eximunt, vel arterunt, vel frangunt: ut qui vitiorum turpitudine, veneris præsertim contagio sibi accersunt affectus, solâ istorum virilium sectione ac sublatione sanandos. Utrique non modò corporibus, sed etiam ingeniis, artibus proindè & scientiis, infensi, pernitiosi, divinis humanisque legibus coercendi. Quàm igitur utiliter ejusce modi partes, validissimæ spirituum procreatrices, mentis fecunditati inserviunt! quò enim copiosiores erunt spiritus; eò plures cerebri characteres referare, lustrare, ab hisque modificationes & typos distinctiùs recipere poterunt; & ipsis propterea uberiores ac fortiores ideas, atque cogitationes suscitare dabitur. Hi mentis fetus tot sunt aliquandò, tàmque micant; ut novæ ac innumeræ veluti Minervæ ex humanâ mente nasci videantur. Mirare veri Jovis agendi rationem, sanctasque leges in fecundandâ ipsius imagine: & quantam in tantum opus testibus vim tribuerit.

Ergò testes ad mentis fecunditatem multùm conferunt.

Domini Doctores disputaturi.

M. Petrus Afforty.
M. Antonius-Claudius Renard.

M. Franciscus Bailly.

M. Jacobus Fourneau.
M. Michael-Ludovicus Reneaume de la Garonne, Regiæ Scientiarum Academiæ Socius.
M. Raymundus-Jacobus Finot.

M. Nicolaus Andry, Professor Regius & Regiæ Scientiarum Academiæ Socius.
M. Claudius Dufresne.

M. Philippus Hecquet, antiquus Facultatis Decanus.

Proponebat Parisiis JOANNES-FRANC. LEAULTE' Parisinus, Baccal. Medicus, A.R.S.H. 1717. à 6^t^ad merid.

Typis J. QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typ.